

Sykepleiere i streik: – Vi har ikke reell streikerett

Sigurd Bjørnstad og Paal Audestad (foto)

Sykepleierne i staten streiker videre, selv om kollegene i Oslo kommune har fått tvungen lønnsnemnd. Men streikegeneral Lill Sverresdatter Larsen er smertelig klar over at nesten alle streikene deres blir stoppet.

E24! Økonomi fra E24.no

Vi har akuttkompetanse her, sier sykepleier Tine Folkvord. Hun har streikemarkering i en rundkjøring ved Rikshospitalet i Oslo. Det blir nesten sammenstøt mellom en bil og en helsebuss. Bilistene skal tute og vinke til de streikende. Det går ut over konsentrasjonen i rundkjøringen.

Maren Clason er hovedtillitsvalgt ved barne- og ungdomsklinikken ved Oslo universitetssykehus (OUS).

– Vi streiker for livsnødvendig kompetanse til dere. Vi mangler 7000 sykepleiere i Norge. Lønnen må opp for å beholde og rekruttere sykepleiere, sier hun.

11 av 12 streiker stoppet med tvang

Sykepleierforbundets leder Lill Sverresdatter Larsen er på besøk dagen etter at streikende sykepleiere i Oslo kommune er sendt tilbake på jobb med varsel om tvungen lønnsnemnd.

Dette er regelen når sykepleierne streiker. Sverresdatter Larsen sier at 11 av 12 rene sykepleierstreiker de siste 60 årene har endt med tvungen lønnsnemnd. Likevel streiker de.

– Vi legger selvfølgelig ikke opp til streikeuttak som setter liv og helse i fare. Men så er det jo slik at vår jobb er liv og helse. Målet med streiken er å få arbeidsgiveren tilbake til forhandlingsbordet.

– I lys av det du sier, har sykepleierne reell streikerett?

– Vi har egentlig ikke reell streikerett. Derfor har vi sterkt behov for å si fra til politikerne, slik at vi får til en endring. Vi trenger en annen praktisering av lønns-systemet enn det vi har i dag, sier hun.

Tre mål for endring

Larsen utdyper «annen praktisering» gjennom tre punkter:

- Frontfagsmodellen er så statisk at den låser fast lønnsforskjellene. Lønnsgapet mellom kvinner og menn og mellom offentlig og privat sektor blir værende.

- Det er stor forskjell på streikeretten i offentlig og privat sektor. I verste fall vil sykepleiernes streiker ramme pasientene og de pårørende, noe sykepleierne ikke ønsker.

- Ved tvungen lønnsnemnd bestemmer Rikslønnsnemnda lønnstilleggene. Der sitter representanter fra LO og NHO, og de er ikke objektive når det kommer til å forsvare et forhandlingsresultat for frontfaget.

Systemet er konservativt og bevarer det som har vært i alle år

”

Lill Sverresdatter Larsen, sykepleierforbundets leder

Hun oppsummerer:

– Systemet er konservativt og bevarer det som har vært i alle år, selv om problemet med sykepleiermangel øker årlig.

Bare kvinner

Det er bare kvinner i den store gruppen av sykepleiere som markerer streiken. Bak dem ved rundkjøringen står skulpturgruppen *Tre gratier*. Også den er bare kvinner, og bare håndbevegelsen skiller dem.

«De tre gestene handler om vennlighet, omsorg og kjærlighet», er beskrivelsen.

– Alle våre undersøkelser viser at lønn virker raskt. Sykepleierne slutter fordi løn-

MARKISER OG SCREENS

-30%

til 04.07.

Skreddersydd tilpassing

GRATIS befaring/tilbud: 95 300 800

Behageligere bokvalitet siden 1978! www.kjellsmarkiser.no

kjells markiser

MARKISER PERSIENNER SCREEN INTERIØR

Sykepleierne samler støtte i en rundkjøring ved Rikshospitalet. Sykepleierforbundets leder Lill Sverresdatter Larsen leder an i front. Bak (f.v.): Tine Folkvord, Elise Kines, Dorte Skjetne, Lene Helland, Karianne Torp-Hansen og Kristine Fuskeland.

FAKTA

Tvungen lønnsnemnd

Regjeringen vil utarbeide en egen særlov for den delen av streiken som gjaldt Unio og KS. Det samme gjelder streiken med Unio i Oslo kommune.

Stortinget får forslaget til behandling.

Deretter vil Rikslønnsnemnda bestemme hvor mye de kommunalt streikende skal få i lønnstillegg for 2021.

Denne nemnda består av syv medlemmer. Noen er nøytrale, noen er fra partene. Den ledes av sorenskriver Liv Synnøve Taraldsrud i nye Buskerud tingrett.

Dachsen Freya støtter sykepleiernes streik og er med matmor på markering.

nen er for lav og belastningen for høy, sier Larsen.

Har stoppet to streiker

Arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen (H) har det travelt om dagen.

Mandag grep han inn med tvungen lønnsnemnd i konflikten mellom Unio og Oslo kommune. Begrunnelsen var «akutt fare for liv og helse» i en av Oslos bydeler fordi sykepleierne var tatt ut i streik.

Fredag i forrige uke gjorde han det samme overfor drøyt 20.000 streikende lærere og andre i Unio. De var i konflikt med kommunens organisasjon KS.

Begrunnelsen i KS-konflikten var at den «kan medføre fare for liv og helse» ved eventuell brann i et avfallsanlegg i Fredrikstad.

Kjenner sin streikehistorie

Larsen er smertelig klar over at frontfaget industri fikk en ramme for lønnsveksten på 2,7 prosent, men andre store organisasjoner i offentlig sektor har godtatt 2,8 prosent.

- Vi har et lønssystem som ikke klarer å gjøre noe med de store problemene vi har i offentlig sektor.

- **Tror du innerst inne at dere får**

mer enn de andre?

- Ellers hadde vi ikke stått i en streik. Men vi kjenner jo historien og vet hva våre streiker har ført til før. Og så er det ikke sikkert at alle streikene fører til noe her og nå, men de kan likevel bety noe på sikt for samfunnet.

- **Så dette er et forvarsel om det som kommer i oppgjøret neste vår?**

- For å si det sånn: Lønnen må opp, belastningen må ned. Blir det ikke bedre, så blir det streik årlig fremover, sier Larsen.

Lærene klare for neste slag

Før helgen snakket Aftenposten med strei-

kende Maiken Nedal ved Ramstad skole i Bærum. Fredag kom varsel om tvungen lønnsnemnd for henne.

- Vi var veldig skuffet etter det som skjedde forrige fredag. Vi brukte helgen til å snakke sammen og finne ut av grunnlaget for tvungen lønnsnemnd, sier hun.

Hun ser ikke grunnlaget.

- Vi er frustrerte over at en lovlig streik ble stoppet på et så tynt grunnlag som KS hadde. Vi har ingen tillit til KS som motpart, sier Nedal.

Nå ser lærerne fremover mot neste slag.

- Det er fortsatt stor streikevilje og vi er klare for å kjempe videre i 2022.

SOMMERTILBUD

inntil **50%**
på en del utvalgte utstillingsmodeller

Møbelhuset
STOR, GRATIS PARKERING

Mandag - Torsdag 11-18 Fredag 11-17 Lørdag 12-16

15%
på Victor stol
fra Bröderna
Andersson

MØBELHUSET JESSHEIM

De beste kvalitetsmøbler fra skandinaviske og europeiske fabrikker. Møbelhuset har bred erfaring og kunnskap siden 1957

Besøk vår 1500 kvm utstilling